

Onder dezelfde zon

Lamia Kocaman

"Ik kan nu in mijn naaktje zonnebaden!" giert al lachend een van de inwoners van de Goujons toren. Les Goujons, een sociale woontoren in Anderlecht, had een eerder negatieve reputatie, die deels te wijten was aan een gebrek aan stedelijke integratie, fysieke verwaarlozing en de stigmatisering van sociale woningen. Dat imago is compleet veranderd nu het project onder handen is genomen door Karbon' architectuur en TVK.

Het was hoog tijd voor een renovatie van de oorspronkelijke terrassen, die bestonden uit uitkragende betonplaten en glazen balustrades die afbrokkelden. Het gebouw moest ook energiezuiniger worden. Daarom werd de opdracht uitgeschreven om de buitenschil te renoveren.

De uitdaging bestond erin om een procédé te vinden waarbij de inwoners niet moesten verhuizen terwijl de renovatie bezig was. Daarvoor hebben de architecten een prefab betonnen systeem ontwikkeld dat stuk voor stuk werd aangebracht en tegelijk als steiger kon dienen. Hierdoor werden de inwoners van de 378 wooneenheden gedurende de werken van een aantal jaar, slechts twee middagen gestoord om de nieuwe ramen te plaatsen. Dankzij de plaatsing van de ramen winnen de inwoners aan energetisch comfort en aan ruimte dankzij de bredere vensterbanken.

De aangebrachte betonnen structuur is gemaakt van een prachtig geelachtig beton dat dankzij zijn granulaten het idee van zand oproept. Dat geeft de terrassen een verrassend zachte, bijna mediterrane uitstraling wanneer de zon schijnt. De balustrades groeien mee met de hoogte van het gebouw. De verdiepingen dichterbij de begane grond krijgen een lichtdoorlatende balustrade, aangezien zij minder lang direct zonlicht hebben gedurende

de dag. De hogere verdiepingen hebben een hogere en gesloten balustrade. Dat zorgt voor een beschermt gevoel.

Het gebouw volgt de knik van de toenmalige bedding van de Zenne in 1970 en de nieuwe gevel speelt daarmee verder. De knik is op de onderste verdiepingen heel uitgesproken en vervlakt naar boven toe. Door telkens te spelen met aansluiting van de terrassen op de kolommen, knikt de gevel dubbel. Het resultaat op een zonnige dag is een ritmisch schaduwspel.

De verbinding met het stedelijke weefsel krijgt ook een nieuw jasje met een publieke sokkel. Op het gelijkvloers is er plaats gemaakt voor nieuwe collectieve voorzieningen zoals een gemeenschappelijke ruimte met keuken, een uitbreiding van het bestaande medisch centrum én een danszaal. Over die keuze voor een danszaal, en niet voor een gymruimte bijvoorbeeld, zijn vooral de jonge meisjes van de wijk enthousiast.

Dankzij de nieuwe gevel is het gebouw met 18 verdiepingen een iconisch herkenningspunt in de wijk. Voor de bewoners zelf betekent dit dat ze opnieuw trots kunnen zijn op het gebouw waarin ze wonen. De inkomhal kreeg een extra ingang, waardoor er nu aan twee kanten een doorgang is en er meer daglicht binnenvalt. De kleurrijke schilderijen van de Belgische kunstenaar Edmond Dubrunfaut komen zo opnieuw tot hun recht. Hij geloofde dat kunst in het dagelijks leven aanwezig moest zijn. Op de vrolijke schilderijen zie je verschillende mensen samen onder de zon, wat solidariteit en verbondenheid uitdrukt. De renovatie zorgt ervoor dat het gebouw, 56 jaar later, opnieuw voor diezelfde solidariteit en verbondenheid kan zorgen.